

Kod ucznia	
Liczba punktów	

**KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP WOJEWÓDZKI – 10.03.2020 r.**

Drogi Uczniu,

*witamy Cię na etapie wojewódzkim konkursu przedmiotowego z historii.
Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo wykonać wszystkie zadania.*

- Arkusz liczy 5 stron i zawiera 10 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeśli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Polecenia czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Nie używaj korektora.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Czas pracy: 90 minut.

Powodzenia!

Zadanie 1. Zdecyduj, czy zdania dotyczące tzw. wolnej elekcji są prawdziwe, czy fałszywe. Do tabelki wpisz słowo PRAWDA lub FAŁSZ.

Po śmierci Zygmunta II Augusta w 1572 roku w Rzeczypospolitej wprowadzono zasadę tzw. wolnej elekcji, która formalnie obowiązywała aż do 1791 roku.	
Wyboru nowego władcy miano dokonywać na sejmie elekcyjnym, na który obowiązkowo musiał przybyć każdy szlachcic, a nie tylko postowie wybrani na sejmikach.	
Nowo wybranego króla obowiązywało zaprzysiężenie uchwalonych na sejmie zasad ustrojowych zwanych <i>pacta conventa</i> .	
Osobę króla w czasie bezkrólewia zastępował prymas Polski.	

Zadanie 2. Do podanych w tabeli dat przyporządkuj miejsca bitew, a następnie wpisz znak X w rubryki przy bitwach, którymi dowodził hetman Stanisław Żółkiewski.

Płowce, Kircholm, Głogów, Cecora, Cedynia, Legnica, Jasna Góra, Kłuszyn, Chocim, Wiedeń, Raclawice, Zieleńce.

Data	Miejsce bitwy	X
1241		
1792		
972		
1331		
1655		
1605		
1620		
1610		
1794		
1683		
1673		
1109		

Zadanie 3. Do podanych w tabeli opisów przyporządkuj nazwę właściwego traktatu, rozejmu lub pokoju.

Pokój w Budziszynie, pokój w Kaliszu, pokój w Toruniu, rozejm w Andruszowie,
pokój w Oliwie, traktat w Buczaczu, traktat krakowski.

A.	Polska utraciła większą część Inflant na rzecz Szwecji, a król musiał zrzec się tytułu króla Szwecji.	
B.	Polska uzyskała Pomorze Gdańskie, ziemię chełmińską, Malbork, Toruń i Elbląg.	
C.	Podpisany z imperium osmańskim, zobowiązywał Rzeczypospolitą do oddania Turcji dużego obszaru południowej Ukrainy, a także płacenia sułtanowi haraczu.	
D.	Władca Polski obronił niezależność państwa od cesarstwa, zatrzymał też w posiadaniu zdobyte Łużyce i Miłsko.	
E.	Podpisany w II połowie XVII wieku, przyznawał Rosji panowanie nad tzw. Zadnieprzem, czyli ziemiami Ukrainy położonymi na wschód od Dniepru, a także nad częścią terenów na jego zachodnim brzegu, łącznie z Kijowem.	
F.	Krzyżacy oddali Polsce Kujawy i ziemię dobrzyńską, król Polski zgodził się, aby zatrzymali Pomorze Gdańskie, ale jako wieczystą jałmużnę.	
G.	Zawarty między Koroną Królestwa Polskiego i zakonem krzyżackim. Kończył wojnę polsko-krzyżacką i ustanawiał sekularyzację pruskiej gałęzi Zakonu i powołanie lennego księstwa pruskiego.	

Zadanie 4. Wykorzystując informacje z tabeli z zadania nr 3. oraz wiedzę własną określ poprawną odpowiedź na pytanie.

Ile traktatów, rozejmów lub pokojów wskazanych w tabeli zostało podpisanych za życia hetmana Stanisława Żółkiewskiego?

- A. Żaden.
- B. Jeden traktat i jeden pokój.
- C. Dwa traktaty, jeden rozejm i jeden pokój.
- D. Tylko jeden rozejm.

Zadanie 5. Przeanalizuj fragmenty tekstów źródłowych, a następnie zapisz odpowiedź na pytanie.

		odpowiedź
<i>Rzeczpospolita znowu stała się areną zaciętej walki o tron.[...] Wkrótce okazało się, że w ostatecznej rozgrywce o władzę liczyć się będą tylko dwaj kandydaci: królewicz Zygmunt i arcyksiążę Maksymilian. Gdy Zamoyski przekonał się o swoich niewielkich szansach, poparł Annę Jagiellonkę.</i>	Po czyjej stronie stanął w tym konflikcie Stanisław Żółkiewski?	
<i>Odpowiedzią na to wystąpienie były złowrogie okrzyki zborowuszczyków, a następnie próba zamachu, dokonana przez jednego z ich służby, który cisnął czekanem za wychodzącym, na szczęście chybiając. „Niewinność była mi zbroją”, skomentował to wydarzenie Żółkiewski.</i>	Gdzie miało miejsce opisane wydarzenie?	
<i>W grudniu objuczone łupami oddziały lisowczyków wróciły do kraju. Rozłożyły się na leże zimowe w Małopolsce, gdzie szybko dały się we znaki miejscowej ludności. Szlachta „jako przed nieprzyjacielem z domów swoich ustępować musieli”, zewsząd posypały się więc skargi i narzekania na króla i Żółkiewskiego, sprawców wystania lisowczyków na Węgry.</i>	Gdzie wysłano lisowczyków, aby przestali nękać ludność Małopolski?	

(na podstawie: L. Podhorodecki *Hetman Stanisław Żółkiewski*; Warszawa 2011)

Zadanie 6. W 2019 roku sejm polski postanowił, że jednym z patronów roku 2020 będzie hetman Stanisław Żółkiewski. Uzasadnij słuszność tego wyboru (podaj konkretny argument).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. Podaj imiona i nazwiska dwóch członków polskiej delegacji na konferencję paryską kończącą I wojnę światową.

1.
2.

Zadanie 8. Uzupełnij luki w tekście.

Traktat wersalski przyznawał Polsce niewielki dostęp do morza. Ponieważ Gdańsk został wolnym miastem pod opieką Ligi Narodów, a na polskim odcinku wybrzeża nie było żadnego większego portu, dlatego zapadła decyzja o budowie portu morskiego w Pierwsze prace ruszyły w 1921 roku, w 1922 nabrały rozpędu, a pierwszy pełnomorski statek handlowy przybił do nadbrzeża już w 1923 r. Do przyspieszenia rozwoju inwestycji przyczynił się
....., który w latach 1926-1930 pełnił funkcję ministra przemysłu i handlu. Polityk ten był inicjatorem budowy COP (rozwiń skrót)
.....
..... . Innym ważnym osiągnięciem okresu międzywojennego była reforma skarbowo-walutowa przeprowadzona przez polityka i ekonomistę
..... . Jej efektem była wymiana marek polskich na nową jednostkę pieniężną o nazwie

Zadanie 9. Podkreśl szereg, w którym wszystkie wymienione państwa po II wojnie światowej znalazły się w sferze wpływów ZSRS.

- A. Czechosłowacja, Niemiecka Republika Demokratyczna, Węgry, Włochy.
- B. Bułgaria, Węgry, Francja, Czechosłowacja, Niemiecka Republika Demokratyczna.
- C. Czechosłowacja, Bułgaria, Węgry, Niemiecka Republika Demokratyczna.
- D. Węgry, Austria, Bułgaria, Włochy.

Zadanie 10. Podkreśl zdanie zawierające informację fałszywą.

- A. Plan Marshalla to plan odbudowy Europy po II wojnie światowej opracowany przez administrację USA.
- B. Zwołany w 1947 roku Sejm Ustawodawczy wybrał na urząd prezydenta Polski Władysława Gomułkę i uchwalił tzw. małą konstytucję.
- C. W grudniu 1948 roku powstała z połączenia PPS i PPR Polska Zjednoczona Partia Robotnicza.
- D. Zgodnie z uchwaloną 22 lipca 1952 r. konstytucją państwo polskie nosiło nazwę Polska Rzeczpospolita Ludowa i nazwa ta obowiązywała do roku 1989.